

ובארו מחלוקתם בכמה פנים: א. כגון שנטרפה בלידתה, והשאלה היא אם בהמה בחייה לאברים עומדת וחל איסור אבמ"ה ביחד עם שני האיסורים האחרים, אם לאו לאברים עומדת ולא חל איסור אבמ"ה על טרפה וחלב. ב. כמקרה הנ"ל, ונחלקו בשאלה אם איסור אבמ"ה חל על חלב וטרפה (משום 'מוסיף') אם לאו. (ואפילו אם ננקוט שהוא חל על טרפה, שמא לא חל על חלב שהוא חמור, בכרת. עתוס). ג. כגון שנטרפה אח"כ, ונחלקו אם איסור טרפה, כשם שהוא חל על איסור חלב (מגילוי הכתוב), כך הוא חל על 'מן החי', שאיסור חל על איסור, (ויש גם חומר באיסור טרפה על אבמ"ה, שכיון שנטרפה שוב אין לה התר, אבל לאבמ"ה יש התר בשחיטה – עתוס' יבמות לג:), אם לאו. (ועתוס' אופן נוסף בהסבר המחלוקת, לדעת רבא).

דף קג

קסב. א. אבר מן החי מחולק – האם חייבים על אכילתו?

ב. החיוב על מאכלות אסורות – האם הוא תלוי בהנאת גרונו או בהנאת מעיו? מאי נפקא מינה?

א. אבר מן החי שחולק קודם הכנסתו לפה – לר' יוחנן (אליבא דרב דימי ורבין) פטור, (היות וחידוש הוא שחייבה תורה על גידין ועצמות, אין לך בו אלא חידוש, כשאוכלו בבת אחת. רש"י. ומשמע מרש"י שאם חלקו והכניסו לתוך פיו ובלע בבת אחת – חייב. והתוס' חולקים וסוברים שבכל אופן פטור, שצריך שיהא מחובר בעת הבליעה, להיות עליו שם 'אבר'). ולר' אלעזר – חייב, (וכן לר' אסי בדעת ר' יוחנן. רש"י. ועמ"ש"א), שמחוסר קירבה בין החלקים – לאו כמחוסר מעשה דמי, ויש כאן 'כזית' שלם. (מדברי הרמב"ם נראה שמפרש 'חלקו' – שהפריד הבשר מהגידים והעצמות, אבל אם חתך את האבר, ובכל חתיכה יש כזית בשר גידים ועצמות – חייב. וע' בחדושי הגר"ח – שם ד, ג.). חילקו מבפנים (סמוך לבית בליעתו. רש"י) – לריו"ח חייב, שהרי נהנה גרונו בכזית. ולר"ל פטור, שהרי צריך אכילת מעיו, ובמעיו אין שיעור אכילה ב"א. (ואי אתה מוצא אלא באבר קשה שאין לועסים אותו אלא בולעו כזית שלם, בשר גידין ועצם). (יש להדגיש שכל זה אמור בנוגע לחיוב 'אבר' – בשר גידין ועצמות, אבל אם אכל כזית בשר מן החי, חייב בכל אופן, כשאר איסורי אכילה).

ב. לדעת ר' יוחנן, חיובי אכילה תלויים בהנאת גרונו. ולדעת ר"ל – בהנאת מעיו.

הנפקותות המבוארות בסוגיא: א. אבר מן החי שחילקו בתוך פיו סמוך לבית בליעתו, וכנ"ל. ב. האם האכל שבחיד, שכבר הורגש טעמו וגרונו נהנה בו (להוציא זה שבין השניים), מצטרף לשיעור כזית לחיוב, או אין לצרף אלא מה שנבלע למעיו. ג. אכל חצי כזית והקיאו, ואכל עוד חצי כזית, זה או אחר – לריו"ח חייב, שהרי נהנה גרונו בכזית (ואפילו זה שכבר נבלע, אינו נידון בבליעתו כמעוכל, [בזמן שהוא ראוי עדיין לאכילה. עפ"י תו"י יומא פא.], והרי הוא כשאר אכלין שחייבים עליו), ולר"ל פטור, שהרי לא נהנו מעיו בכזית (וכן כשאוכל כזית והקיאו וחזר ואכלו – לריו"ח לוקה שתיים).

דף קד

קסג. א. מה דינם של בשר בהמה, בשר חיה ועוף, ובשר דגים וחגבים – לענין אכילתם עם חלב; בישולם עם

חלב; העלאתם עם חלב על השלחן?

ב. אלו קולי הלכות נמנו בחלת חוצה לארץ?

ג. האם חכמים גזרו גזרה לגזרה?